

Útinapló

A Bányavárosok, a Szepesség és Gömör kincsei

Határtalanul! kirándulás

2026.04.20.-23.

HAT-KP-1-2025/1-001798

Siklósi Táncsics Mihály Gimnázium és Általános Iskola

Kanizsai Dorottya Általános Iskolája

Előkészületek:

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., mint támogató, pályázatot hirdetett a Határtalanul! program keretében a külhoni magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítésére. Iskolánk HAT-KP-1-2025/1-001798 azonosítószámú pályázata 6.073.300.- Ft. támogatásban részesült. A hetedikeseinknek szervezett 4 napos tanulmányi kirándulás a Felvidék bányavárosainak, a Szepesség és a Gömör kincseinek megismerésére irányult.

Előkészítő óra:

Az utazást megelőzően előkészítő órákat tartottunk a kiránduláson résztvevő tanulók és kísérőik számára. Az órákon felhasználtuk a **Barangoló digitális tartalomtárat**, amely hasznosnak bizonyult a tanulók számára, és digitális formája révén közelebb hozta hozzájuk az információkat.

A tanulók kiselőadásokat készítettek, valamint közösen szerkesztettek prezentációkat a felkeresendő helyszínek történelméről, építészetéről, kulturális értékeiről, a felvidéki magyarság múltjáról és jelenéről, valamint a palóc népcsoport hagyományairól. Az órák során áttekintettük a határainkon túl élő magyarság számát, elhelyezkedésének történelmi okait, valamint a határon túli magyar közösségek földrajzi csoportosítását. Megválasztottuk a felmerülő kérdéseket, és tisztáztuk a félreértéseket. Az általános és globális információk ismertetése után a Felvidék földrajzi, történelmi sajátosságaira és jelenlegi helyzetére fókuszáltunk. Megismertettük a tanulókat Szlovákia etnikai összetételével, valamint a felvidéki magyarság helyzetével.

A felkészülés során külön figyelmet fordítottunk a Felvidékhez kötődő jelentős magyar személyiségek életének és munkásságának megismerésére. A tanulók kutatómunkát végeztek többek között Balassi Bálint, Petőfi Sándor és Mikszáth Kálmán felvidéki kapcsolatairól, valamint irodalmi és történelmi jelentőségükről.

Ismertetésre került a tanulmányi kirándulás részletes programja, valamint elindult a Határtalanul projekt is. A tanulók csoportokba szerveződtek, és minden csoport kapott egy-egy meglátogatandó helyszínt, amellyel kapcsolatban információkat kellett gyűjteniük, majd azokat a többiek számára bemutatniuk. A projekthez tablókat és prezentációkat készítettek digitális eszközökkel vagy kézműves technikákkal, így saját kutatásuk alapján adták át a megszerzett tudást diáktársaiknak. A tabló és a prezentáció képezték a projekt végső produktumát.

Ezen túlmenően felkészültünk a felvidéki magyar iskola látogatására is. A tanulók közösen tervezték meg a "Nélküled" című dal előadását, és gyakorolták annak bemutatását. A tények ismertetése mellett drámajátékokkal készítettük fel a tanulókat az alapvető etikai viselkedési normákra és az autóbuszos utazás szabályaira.

Kirándulás

2026.04.20. - Az első napon **Somoskő** várához kirándultunk, majd a **füleki várban** ismerkedtünk a végvári harcok történetével. Ezután **Rozsnyó** főterén sétáltunk, ahol azt is megtudtuk, hogy a város

történetében fontos szerepet játszott II. Rákóczi Ferenc. Megcsodáltuk a város őrtornyát, a régi polgárházakat és a történelmi hangulatú utcákat.

Szállásunk igazán különleges helyen volt: **Krasznahorkaváraljan**, közvetlenül a híres Krasznahorka vára alatt. Minden este gyönyörködhattunk a vár látványában. Megtudtuk, hogy a vár néhány éve tűzvészben megsérült, ezért jelenleg még nem látogatható. Este a panzió udvarán **íjászbemutatón** vettünk részt, ahol mi is kipróbálhattuk ügyességünket.

2026.04.21. - A második napon **Zólyomba** utaztunk, ahol született Balassi Bálint, a magyar reneszánsz költészet egyik legnagyobb alakja. Ezután **Selmecebányára** látogattunk, amely évszázadokon keresztül a magyar bányászat egyik központja volt. A városhoz kapcsolódik Petőfi Sándor és Mikszáth Kálmán emléke is. Felkapaszkodtunk a Kálváriához, ahonnan csodálatos kilátás nyílt a városra. Este **kézműves foglalkozáson** vettünk részt, ahol megismerkedtünk a gyékényszövés hagyományával, és saját kezűleg készítettünk anyák napi ajándékokat.

2026.04.22. - A harmadik napon **Késmárkra** érkeztünk, ahol meglátogattuk a híres fatemplomot. Különleges volt látni, hogy az egész templom fából épült, fémszegek használata nélkül. Megtudtuk, hogy több mint ezer ember fér el benne, és a templom melletti épület először kocsmaként működött, később pedig iskolává alakították. Itt tisztelegtünk Thököly Imre emléke előtt is. Ezután **Lőcse** történelmi belvárosában sétáltunk, ahol megismerkedtünk Lőcsei Pál mester munkásságával.

Délután a **Szlovák Paradicsom Nemzeti Parkban** túráztunk. Felkapaszkodtunk a **Tamásfalvi-kilátóhoz**, ahonnan lélegzetelállító panoráma nyílt a környező hegyekre és szurdokokra. A vezetőnkől azt is megtudtuk, hogy ezekben az erdőkben barnamedvék is élnek, ami még izgalmasabbá tette a túrát. Este **néptáncosok** érkeztek hozzánk, és együtt tanultunk hagyományos gömöri táncokat.

2026.04.23. - Az utolsó napon ellátogattunk egy **magyar tannyelvű iskolába Dernőn**. Nagy szeretettel fogadtak minket: forró teával és csokoládéval vártak bennünket. A helyi gyerekek magyar nyelven mesét mondtak nekünk, verseket szavaltak, és megmutatták, milyen fontos számukra a magyar nyelv és kultúra megőrzése. Megtudtuk, hogy ebbe az iskolába sok nehéz sorsú, hátrányos helyzetű magyar gyermek jár, akiknek az iskola valódi közösséget és biztonságot jelent. Mi is készültünk nekik: együtt elénekeltük a *Nélküled* című dalt. Ez annyira megható pillanat volt, hogy az iskola igazgatója is könnyekig meghatódott.

Ezután meglátogattuk a **Gombaszögi-barlangot**. A barlang különlegessége a ritka, spagettire emlékeztető, hosszú és vékony cseppkőképződményekben rejlik, amelyeket korábban még soha nem láttunk. Ahogy egyre mélyebbre haladtunk a föld alatt, egyre különlegesebb formákat fedeztünk fel. A túra egyik legizgalmasabb pillanata az volt, amikor a vezető a barlang mélyén hirtelen lekapcsolta a világítást. Olyan teljes sötétség vett körül minket, amelyet korábban még soha nem tapasztaltunk. Néhány másodpercig tényleg semmit sem láttunk – ez egyszerre volt kicsit ijesztő és nagyon különleges élmény.

Hazafelé a buszon mindenki a kedvenc élményeit idézte fel. Ez a kirándulás nemcsak tudással és élményekkel gazdagított minket, hanem még jobban megerősítette bennünk az összetartozás érzését és a magyarságunkra való büszkeséget is.

Zárátfoglalkozás

A kirándulást követően zárátfoglalkozást tartottunk, amelynek keretében a hetedik évfolyamos csapatok egy izgalmas kvízversenyen mérhették össze tudásukat. A vetélkedő során számot adhattak a Felvidékkal, annak történelmével, természeti értékeivel, irodalmi emlékeivel és kulturális örökségével kapcsolatos ismereteikről, így a közösen átélt élmények tartós tudássá és maradandó emlékké válhattak.